1958
ନଭେମ୍ବର 24

ଦାଉ ଦୟାଲ
ବନାମ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

(ଭେଙ୍କଟାରାମ ଆୟାର, ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର ଏବଂ ଏ. କେ. ସରକାର, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଅପରାଧିକ ବିଚାର - ନକଲି ଟ୍ରେଡ ମାର୍କ – ଏକ ବର୍ଷର ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ସମୟସୀମା, ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ-ମକଦ୍ଦମା, ଯେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ - ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିବା କିମ୍ବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ହେବା ପରେ କି-ଭାରତୀୟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ମାର୍କ ଅଧିନିୟମ, 1889 (4/1889), ଧାରା 15 ।

1954 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 26 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 420, 482, 483, 485 ଏବଂ 486 ଅନୁଯାୟୀ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କଠାରୁ ନକଲି ଟ୍ରେଡମାର୍କ ଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ବିଡିଗୁଡିକ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଉପରେ ମେ 26 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ନକଲି ବିଡ଼ି, ଖୋଳ ଏବଂ ନାମପଟି ଥିଲା । ତଦନ୍ତ ପରେ, ପୋଲିସ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30,1954ରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ଜୁଲାଇ 22,1955ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତଲବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ ଯେ ଭାରତୀୟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ମାର୍କ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଦ୍ୱାରା ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅପରାଧ 1954 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 26 ତାରିଖରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1954 ମସିହା ଜୁଲାଇ 22 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି କରିବା ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା, ଧାରା 15 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବର୍ଷର ଅବଧି ବାହାରେ ଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଧାରା 15 ଦ୍ୱାରା ଏହି ମକଦ୍ଦମା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ହୋଇନଥିଲା କାରଣ ଅଭିଯୋଗ ଉପସ୍ଥାପନ ଉପରେ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଅପରାଧ ଚିହ୍ନଟ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ହେବା ସମୟରେ ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ନିୟମ ଯେ, ଯଦି ବିଧାନରେ କିଛି ବିପରୀତ ନଥାଏ, ତେବେ ଯେତେବେଳେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହାର ଉପସ୍ଥାପନା ତାରିଖ, ଯାହା ମକଦ୍ଦମାର ଆରମ୍ଭକୁ

1958
ଦାଉ ଦୟାଲ
ବନାମ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଭେଙ୍କଟାରାମା ଆୟର

ସୂଚାଇଥାଏ । ଏହି ମିଆଦକାଳ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନୁହେଁ । ଏହା ଆଇନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାହାତ କରିବ ଏବଂ ଅପରାଧ ଚିହ୍ନଟ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ନହୁଏ ତେବେ ଅଭିଯୋଗକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଗଲେ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଆଇନର ସୁରକ୍ଷାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବ ।

ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 118/1958 ।

ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 13/1956ରେ କାନପୁରସ୍ଥିତ ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 1594/1956ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମେ 14, 1958ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ସି. ପି. ଲାଲ* ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ *ଗୋପୀ ନାଥ ଦୀକ୍ଷିତ* ।

1958 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 24 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭେଙ୍କଟରାମା ଆୟାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଏହି ଆବେଦନକୁ ଆଗେଇ ନେଉଥିବା ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା : ଏପ୍ରିଲ 26, 1954ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସିସାମୁ ପୋଲିସ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 420, 482, 483, 485 ଏବଂ 486 ଅନୁଯାୟୀ ଗିରଫ କରିଥିଲା, ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ପାଖରେ 25ଟି ପ୍ୟାକେଟ 'ଚାନ୍ଦ ଛାପ ବିଡି' ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ନକଲି ଟ୍ରେଡ ମାର୍କ ଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ମେ 26,1954 ରେ, ଜଣେ ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଜୈନ ମେସର୍ସ ମୋହନ ଲାଲ ହରଗୋବିନ୍ଦ ଦାସଙ୍କ ତରଫରୁ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ଜାଲ୍ କରିବା ବିଡ଼ି, ଖୋଳ ଏବଂ ନାମପଟି ରହିଛି ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଏକ ମାମଲା ପଞ୍ଜିକୃତ ଏବଂ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଏହା ଉପରେ, ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ:

" ଏସ୍. ଓ. ସିସାମାଉ । ଦୟାକରି ଏକ ମାମଲା ତଦନ୍ତ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରନ୍ତୁ ।

1958
ଦାଉ ଦୟାଲ
ବନାମ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଭେଙ୍କଟାରାମା ଆୟର

ତଦନ୍ତ ପରେ, ପୋଲିସ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30,1954 ରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ଜୁଲାଇ 22,1955 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତଲବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । 17 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1955 ରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ ଯେ ଭାରତୀୟ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ମାର୍କ ଅଧିନିୟମ, 1889 (4/1889) ର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡିକୁ ନିଷିଦ୍ଧ ଥିଲା, ଯାହା ପରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ବିଭାଗଟି ପ୍ରଦାନ କରେ :

"ଅପରାଧ ଘଟିବାର ତିନି ବର୍ଷ ପରେ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ପ୍ରଥମ ଚିହ୍ନଟ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ପରେ, ଯାହା ପ୍ରଥମେ ଘଟିବ, ଶେଷ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବିଭାଗରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ନାହିଁ ।"

"ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଏହି ଅପରାଧ 1954 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 26 ତାରିଖରେ ଜଣା ପଡିଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଜୁଲାଇ 22,1955ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବର୍ଷର ଅବଧି ବାହାରେ ଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ତମାଦି ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କାନପୁରର ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସମାନ ଭାଗ୍ୟ ଭୋଗିଥିଲା । ଏହାପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 1594/1956 ନାମରେ ଆଉ ଏକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜେମ୍ସ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ତାକରୁ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାନ ପୁନଃ ନିରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ ସହିତ ଏହାର ଶୁଣାଣି କରାଯାଇଥିଲା । 1958 ମସିହା ମେ 13 ତାରିଖର ସେମାନଙ୍କ ରାୟ ଅନୁସାରେ, ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରପତିମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଗଟି 1954 ମସିହା ମେ 26 ତାରିଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବା ପରେ ମକଦ୍ଦମା କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 1954 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 26 ତାରିଖରେ ଏହା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ସେମାନେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 134 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବରେ ମାମଲା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆସିଅଛି ।

1958
ଦାଉ ଦୟାଲ
ବନାମ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଭେଙ୍କଟାରାମା ଆୟର

ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା କେବେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, ଅଭିଯୋଗର ଆଗତ କରାଯାଉଥିବା ଦିନ ନା ଏହା ଉପରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି କରାଯିବା ଦିନ ? ଏହି ଅଧିନିୟମରେ 'ମକଦ୍ଦମା' ଶବ୍ଦଟିର ସଂଜ୍ଞା କରାଯାଇନାହିଁ, କିମ୍ବା ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ଇଙ୍ଗିତରେ, ଯେତେବେଳେ ଅଭିଯୋଗକୁ ଆଗତ କରାଯାଇଥାଏ, ଏହା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ହଲସବେରୀଙ୍କ 'ଲସ୍ ଅଫ୍ ଇଂଲଣ୍ଡ 'ରେ, ଖଣ୍ଡ X, ତୃତୀୟ ସଂସ୍କରଣ, ପୃଷ୍ଠା 340, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 630ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

" ଅପରାଧିକ ମକଦ୍ଦମା , ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ବିପରୀତ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ତେବେ ଅପରାଧ ଘଟିବା ପରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇପାରିବ । କୌଣସି ସୂଚନା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯିବା ପରେ କିମ୍ବା ଯଦି କୌଣସି ସୂଚନା ନଥାଏ, ତେବେ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଅଭିଯୋଗର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟ ସମ୍ମୁଖକୁ ଅଣାଯିବା ପରେ କିମ୍ବା ଯଦି କୌଣସି ନ୍ୟାୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରାଥମିକ ତଦନ୍ତ ନହୁଏ, ତେବେ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବା ପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ।"

"ଏଠାରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ବିଭିନ୍ନ ଆଇନରେ ଅନେକ ମିଆଦକାଳ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଅପରାଧ ଘଟିବା ପରେ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇପାରିବ, ଏବଂ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ମାର୍କ ଅଧିନିୟମ, 1887 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅବଧି ହେଉଛି ତିନି ବର୍ଷ, ଯାହା ଭାରତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମାର୍କ ଅଧିନିୟମ, 1889 ସହ ସମାନ ଅଟେ । ତେଣୁ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଆଇନ ଯେ ଯଦି ବିଧାନରେ କିଛି ବିପରୀତ ନଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଯୋଗ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହାର ଉପସ୍ଥାପନା ହେବାର ତାରିଖ ଯାହା ମକଦ୍ଦମାର ଆରମ୍ଭକୁ ଚିହ୍ନିତ କରେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମାର ପ୍ରକୃତି କ'ଣ ? ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଧାରା 13 ଏବଂ 14 ଧାରାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖାଯିବା ଉଚିତ, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଟେ :

ଧାରା 13: "ସମୁଦ୍ର ପଥରେ ଭାରତକୁ ଅଣାଯାଉଥିବା ସାମଗ୍ରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ସମୁଦ୍ର ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1878ର ଧାରା 18

ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ, ମାଲ ପରିବହନ ବନ୍ଦରର ପ୍ରମାଣ, ସେହି ସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ଦେଶର ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ହେବ ଯେଉଁଥିରେ ସାମଗ୍ରୀ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା ।"

ଧାରା 14(1) : "ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଏପରି କୌଣସି ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଭାରତ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରାଗୁଡିକର ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିରେ ରହିଥିବା ଏକ ଅପରାଧ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ, ଯାହା ବାଣିଜ୍ୟ, ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା ଯଥାକ୍ରମେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ଆଚରଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି ।

(2) ଏହିପରି ଖର୍ଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ ଉପରେ ଜରିମାନା ପରି ଆଦାୟ କରାଯିବ ।"

ଅନ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କ ପରି ନକଲି ଟ୍ରେଡ ମାର୍କ ସହିତ ଶଠତାପୂର୍ବକ, ସେମାନଙ୍କ ସାମଗ୍ରୀର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟ୍ରେଡ ମାର୍କ ସହିତ ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା, ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ସାଧାରଣତଃ, ଏପରି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ପ୍ରତିକାର ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ହେବ । କିନ୍ତୁ ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଳମ୍ବ ହେବା ଏବଂ ଯଦି ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ତୁରନ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ନ ମିଳେ ତେବେ ଏହା ଫଳରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଅନ୍ୟାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆଇନ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ମାମଲାକୁ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଏବଂ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯାହାଫଳରେ ସେମାନେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ପ୍ରତିପାଦନ କରିପାରିବେ । ଏହି କାରଣରୁ ଆଇନର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗ ଆଗତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମିଆଦ କାଳ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏକ ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

ରୁପେଲ୍ ବନାମ ପୋନୁସ୍ୱାମୀ ତେୱାନରେ [1], ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1898ରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ 1893ରେ ନକଲି ଚିହ୍ନ ଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରିବା ଠିକ୍ ସମୟରେ ହୋଇଥିଲା କି ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ନିଷିଦ୍ଧ ବୋଲି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ:

"ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ମାର୍କ ଅଧିନିୟମ IV/1889ର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ, କୌଣସି ଅପରାଧର ପ୍ରଥମ ଚିହ୍ନଟ ଅଭିଯୋଜକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବାର ଏକ ବର୍ଷ ହେବା ପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭଳି କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହି ସମୟସୀମାର କାରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଟେ ।

ସାଧାରଣତଃ ଏକ ଟ୍ରେଡମାର୍କର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏକ ଅପରାଧିକ ଭୁଲ୍ ଅପେକ୍ଷା ଏକ ଦେୱାନୀ ଭୁଲ୍ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଏକ ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଅଧିକ ସମୟ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପାରେ, ତେଣୁ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଶୀଘ୍ର ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେଉଁଠାରେ ପୀଡ଼ିତ ପକ୍ଷ ତତ୍ପରତା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦର୍ଶାଇ ନାହିଁ ଯେ ମାମଲାଟି ଜରୁରୀ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଯଦି କ୍ଷୁବ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପରାଧଟି ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଯିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଆଇନ ଧରିନିଏ ଯେ ମାମଲାଟି ଜରୁରୀ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଏହା ତାଙ୍କୁ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ଦେୱାନୀ ପ୍ରତିକାର ଉପରେ ଛାଡିଦେଇଥାଏ ।"

ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ଯେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଯଦି ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଲାଭ ପାଇବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଅପରାଧ ଚିହ୍ନଟ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ପଡିପାରେ । ଏହାର ଅର୍ଥ ଯେ ଯଦି ଏପରି ଚିହ୍ନଟ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିଯୋଗ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ, ତେବେ ଧାରା 15ର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ମନେରଖିବା ଉଚିତ ଯେ, ଏହି ମିଆଦିକାଳ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଅଧିକାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ତାଙ୍କର ତତ୍ପରତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନୁହେଁ । ଏବେ, ଏହା ଅଧିନିୟମର

[1] (1899) I.L.R. 22 Mad. 488

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରହାତ କରିବ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସୁରକ୍ଷାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବ, ଯଦି ଆମେ ବିଚାର କରିବା ଯେ ଯଦି ଅପରାଧର ଚିହ୍ନଟ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ନହୁଏ, ତେବେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିଦିଆଯିବ । ଏହା ଏକ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ହେବ ଯଦି ବ୍ୟବସାୟୀ ଯାହାଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯିଏକି ଏହି ମାମଲାକୁ ତୁରନ୍ତ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି, ତଥାପି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଘଟୁଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ପ୍ରତିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀ କେତେକ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଆଧାର କରି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଅଭିଯୋଗ କେବଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ହେବା ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ ହେବା ସମୟରେ ନୁହେଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲେଖିତ *ଶେଖ ମିରାନ ସାହିବ ବନାମ ରତ୍ନଭେଲୁ ମୁଦାଳି* ([1]), *ଦେ ରୋଜାରିଓ ବନାମ ଗୁଲାବ ଚାନ୍ଦ ଅନୁନ୍ଦଜୀ* ([2]) ଏବଂ *ଗୋଲାପ ଜାନ ବନାମ ଭୋଲାନାଥ ଖେତ୍ରୀ* ([3]) ମାମଲାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା ଯେ ଅଭିଯୋଗକୁ ବାଦୀଙ୍କୁ ବିନା ନୋଟିସରେ ଖାରଜ କରାଯିବା ସମୟରେ ଦ୍ୱେଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଯୋଜନ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ କି । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଯଦି ଅଭିଯୋଗକୁ ଏପରି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ନକରି ଖାରଜ କରାଯାଏ, ତେବେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଏପରି ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କ୍ଷତି ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱେଷପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କ୍ଷତି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ବିଷୟଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି, ପ୍ରକୃତରେ, ବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା କରାଯାଇଥିଲା କି ଏବଂ ଯଦି ସେ ଥିଲେ, ତେବେ କେବେ ମକଦ୍ଦମା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସେ ନେଇ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ବିଷୟ ହେଉଛି, ମକଦ୍ଦମା ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଏହା କେବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା; ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଏହାଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପୃଥକ ଅଟେ ।

([1]) (1912) I.L.R. 37 Mad. 181.
([2]) (1910) I.L.R. 37 Cal. 358.
([3]) (1911) I.L.R. 38 Cal. 880

1958
ଦାଉ ଦୟାଲ
ବନାମ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଭେଙ୍କଟାରାମା ଆୟର

ପ୍ରକୃତରେ, ଦ୍ୱେଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଯୋଗ ପାଇଁ କ୍ଷତି ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ, ଯେତେବେଳେ ଏହା ବିଚାର କରାଯାଏ ଯେ ମକଦ୍ଦମା ଥିଲା, ଯାହା ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ ହେବା ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ସଠିକ୍ ଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ହେବା ସମୟରେ ନୁହେଁ । *ଗୋଲପ ଜାନ ବନାମ ଭୋଲାନାଥ ଖେତ୍ରୀ* (3)ରେ ପୃଷ୍ଠା 884 ତର୍କ ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଉଡ୍ରୋଫଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଦେଖନ୍ତୁ । ତେଣୁ *ଶେଖ ମିରାନ ସାହିବ ବନାମ ରତ୍ନଭେଲୁ ମୁଦାଲି* (1), *ଦେ ରୋଜାରିଓ ବନାମ ଗୁଲାବ ଚାନ୍ଦ ଅନୁନ୍ଦଜୀ* (3) ଏବଂ *ଗୋଲାପ ଜାନ ବନାମ ଭୋଲାନାଥ ଖେତ୍ରୀ* (3) ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବେ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ କୌଣସି ଆଲୋକପାତ କରୁନାହିଁ । ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ *ମହମ୍ମଦ ଅମିନ ବନାମ ଜୋଗେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ବାନାର୍ଜୀ*(4) ମାମଲାରେ ପ୍ରିଭି କାଉନସିଲର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡିକ ପୁନର୍ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା :

"ପରୀକ୍ଷଣ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏପରି ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିଛି କି, ଯେଉଁଥିରେ ସେଗୁଡିକ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇପାରେ; ପରୀକ୍ଷଣ ହେଉଛି ଯେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏପରି ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚିଛି କି, ଯେଉଁଥିରେ ବାଦୀଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥାଏ ।"

ରାମସ୍ୱାମୀ ଆୟାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ଦ ଲ ଅଫ୍ ଟର୍ଟସ୍', ଭେଙ୍କଟରାମା 4ର୍ଥ ସଂସ୍କରଣ, ପୃଷ୍ଠା 318 ଦେଖନ୍ତୁ ।

ଆର୍. ଆର୍. ଚାରୀ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ (1) ମାମଲାରେ ହୋଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ଚାଲିନଥିଲା । ସେଠାରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 2/1947ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । କାନପୁରର ଉପ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ 1947 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 22 ତାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ ପାଇଁ ପରୱାନା ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ଡିସେମ୍ବର 6,1948 ରେ, ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅନୁମୋଦନ ହାସଲ କରିଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇଥିଲା, ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ 1947 ମସିହା

(4) [1947] A.C.322, 331
(1) [1951] S.C.R. 312

1958
ଦାଉ ଦୟାଲ
ବନାମ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଭେଙ୍କଟାରାମା ଆୟର

ଅକ୍ଟୋବର 22 ତାରିଖରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯିବା ଆବ୍ୟଶକ ଥିଲା, ଯେହେତୁ ସେହି ସମୟରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ କୌଣସି ମଞ୍ଜୁରି ମିଳିନଥିଲା, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମନ୍ଦ ଥିଲା, ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଡିସେମ୍ବର 6,1948ରେ ମଞ୍ଜୁରି ପାଇବା ଦ୍ୱାରା ତ୍ରୁଟି ଦୂର ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ଅଧିନିୟମର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ତଦନ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ଅବସ୍ଥାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିବାର କ୍ଷମତା ପୋଲିସର ରହିଥିଲା ଏବଂ ଏହା 1947 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 22 ତାରିଖର ଉପ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶର ପ୍ରଭାବ ଥିଲା, ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଗିରଫ ତାରିଖ ଦିନ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ହୋଇନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ, ଆମେ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଛୁ, ଏବଂ ଯେପରି ରିପୋର୍ଟର ପୃଷ୍ଠା 325 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଏହିପରି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅପରାଧିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 190 (1) (a) ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ଅଭିଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ଏହାର ସୂଚନା ନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ବିଚାର କରାଯିବ, ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ ସଜ୍ଞାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଧରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମ ମତରେ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ; କିମ୍ବା *ଗୋପାଳ ମାରୱାଡି ବନାମ ରାଜା-ସମ୍ରାଟ*[2] ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନୁହେଁ । ସେଠାରେ ଅପରାଧିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 200 ଓ 202କୁ ବିଚାର କରି ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଓ ତାଙ୍କର ଏହି ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେବା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଏହା କହିବା ଯଥେଷ୍ଟ ଯେ ଏହା ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ନୁହେଁ ଯାହା ଆମେ ଏଠାରେ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପାଇଛୁ, ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ର ଭାଷା ଉପରେ, ଯାହା ଆମେ ଏହି ଆବେଦନରେ ପାଇଅଛୁ, କେବଳ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଭିଯୋଜକ ଅପରାଧ ଚିହ୍ନଟ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ଆଗତ କରିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଯଦି ତାହା କରାଯାଏ, ତେବେ ସେହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବନାହିଁ । ନିମ୍ନରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିମାନଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହ ଆମେ ସହମତ ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ନୁହେଁ ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

---

(2) (1943) I.L.R. 22 Pat. 433

1958
ଦାଉ ଦୟାଲ
ବନାମ
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଭେଙ୍କଟାରାମା ଆୟର

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।